

SIGNALIM FORMAL

Ndryshime të rënda fizike në zonën në veri të kanalit kullues të Povelçës dhe rrezik hidrologjik për fshatin Darëzezë e Re

Destinatar

AKZM Agjencia Kombëtare e Zonave të Mbrojtura

Me dijeni

- Administrata Rajonale e Zonave të Mbrojtura (Qarku Fier)
- Bashkia Fier

Dërgues

Icare Antoine Perret (aka Khayim Illia)

Banor i fshatit Darëzezë e Re

Kontakt: khayim@steinwolf.org

Data

22.12.2025

1. Qëllimi i këtij sinjalimi

Ky sinjalim ka për qëllim:

- të informojë autoritetet kompetente për **ndërhyrje fizike të rënda** të kryera në terren në periudhën **shtator–tetor 2025**,
- të nënvizojë **rrezikun hidrologjik potencial** që këto ndërhyrje paraqesin për fshatin Darëzezë e Re,
- të kërkojë një **vlerësim zyrtar** nga autoritetet përgjegjëse, si dhe një **konfirmim me shkrim të marrjes së këtij sinjalimi**.

Ky dokument **nuk përmban akuza**, por **vëzhgime faktike të verifikueshme në terren**, të mbështetura me dokumentim fotografik.

2. Përshkrimi i zonës së prekur

Zona ku janë konstatuar ndërhyrjet ndodhet:

- në veri të kanalit kullues të Povelçës**, në skajin verior të fshatit Darëzezë e Re,
- në afërsi të drejtpërdrejtë të sistemit lagunar dhe të brezit të pishës bregdetare,
- jashtë perimetrit të ri të Peizazhit të Mbrojtur Ujor/Tokësor "Pishë Poro–Nartë", sipas **SHTOJCËS 2** të VKM nr. 596, datë 25.09.2024.

Megjithëse aktualisht kjo zonë nuk përfshihet më në kufijtë administrativë të zonës së mbrojtur, ajo mbetet **funksionalisht e lidhur** me sistemin hidrologjik dhe lagunar të pjesës së mbrojtur në jug të kanalit.

3. Vëzhgimet në terren (fakte)

Gjatë periudhës **30 shtator – 23 tetor 2025**, janë vërejtur dhe dokumentuar:

- punime **kompaktimi të rëndë të tokës** përgjatë disa kilometrave,
- përdorimi i **makinerive të rënda** në zona me pisha dhe shkurre,
- **çrrënjosje e dhjetëra pishave** të moshave të ndryshme,
- shkatërrim masiv i shkurreve dhe bimësisë nënpyjore,
- dëmtime të pakthyeshme të sistemit rrënjor të pemëve përreth,
- krijimi i një forme kompaktimi që funksionon praktikisht si **pengesë për kullimin natyror të ujërave**.

Këto vëzhgime janë bërë **drejtpërdrejt në terren**, pa përdorimin e mjeteve teknike, dhe janë të dukshme **me sy të lirë**.

4. Rreziku hidrologjik i konstatuar

Nga këndvështrimi i funksionimit të territorit, ndërhyrjet e përshkruara më sipër paraqesin rreziqe serioze:

- **bllokim ose ngadalësim i evakuimit natyror të ujërave** që vijnë nga jugu (kanali i Darëzezës) ose nga një përmytje e mundshme e Vjosës,
- rritje të presionit mbi kanalin kullues të Povelçës,
- rrezik të shtuar për **përmytje të fshatit Darëzezë e Re** në rast reshjesh të zgjatura ose intensive.

Gjatë reshjeve të forta të **nëntorit 2025**, u vu re se:

- stacioni i pompimit të Darëzezës funksionoi **pa ndërprerje për disa ditë**,
- niveli i ujit në kanalin kullues ishte **dukshëm më i lartë se në vitet e mëparshme**, sipas vëzhgimeve lokale të banorëve.

Këto elemente përforcojnë shqetësimin se **kapaciteti i sistemit përballë ngjarjeve ekstreme është dobësuar**.

5. Konteksti ligjor dhe institucional

Sipas dokumentacionit zyrtar të vitit 2022, vetë AKZM përshkruante zonën e Pishë Poros si një sistem ku proceset akumuluese zhvilloheshin **në të dy anët e grykëderdhjes së kanalit të Povelçës**.

Ndryshimi i kufijve administrativë në vitin 2024 nuk e ndryshon faktin që:

- proceset hidrologjike dhe ekologjike **nuk ndalen në një vijë harte**,
 - ndërhyrjet jashtë zonës së mbrojtur mund të dëmtojnë drejtpërdrejt funksionimin e saj.
-

6. Kërkesa

Në këtë kuadër, kërkoj zyrtarisht:

1. **Konfirmim me shkrim të marrjes së këtij sinjalimi;**
 2. Një **vlerësim zyrtar** nga ana e AKZM ose institucioneve përkatëse mbi:
 - ndikimin e këtyre ndërhyrjeve në funksionimin hidrologjik të zonës,
 - rrezikun potencial për fshatin Darëzezë e Re;
 3. Informacion mbi:
 - nëse këto punime janë kryer me ndonjë **autorizim institucional**,
 - dhe nëse është kryer ndonjë **vlerësim paraprak mjedisor**.
-

7. Transparencë publike

Ky sinjalim do të publikohet në mënyrë transparente, së bashku me dokumentimin fotografik përkatës, në një platformë publike informative, me qëllim informimin e komunitetit lokal dhe ruajtjen e gjurmës dokumentare.

Me respekt,

Icare Antoine Perret

Darëzezë e Re